

жавного іспиту з клінічної фармації дозволяє випускнику в майбутньому проводити оптимальну фармацевтичну опіку, виявляти ранні клінічні ознаки захворювання та здійснювати корекцію негативного впливу лікарських засобів.

Література

1. До питання щодо наступності дисциплін випускаючої та сервісних кафедр за напрямом підготовки та спеціальністю 7.110201 «Фармація» / В.П. Черних, І.А. Зупанець, Н.П. Безугла, Т.С. Сахарова // матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Клінічна фармація в Україні». – Харків, 2007. – С.182.

2. Коломоєць М.Ю. Модель професійно-орієнтованого державного випускного іспиту з фармацевтичної опіки з клінічною фармакологією / Коломоєць М.Ю., Ткач Є.П., Чурсіна Т.Я. // матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Клінічна фармація в Україні». – Харків, 2007. – С.229.

3. Матеріали до державної атестації випускників з дисциплін «Клінічна фармація» й «Управління та економіка у фармації». – Івано-Франківськ, 2012. – С.149

Санатый А.Л.

Методика проведення практично-орієнтованого державного екзамена по дисципліні «Клиническая фармация»

Резюме. В работе освещены основные направления прове-

дения практически-ориентированного государственного экзамена по дисциплине «клиническая фармация» для студентов фармацевтического факультета.

Методика проведения экзамена «клиническая фармация» для выпускников фармацевтического факультета ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет» проходит в два этапа - «у постели больного» и работа с медицинской документацией, позволяющей направить экзаменационный процесс в практически-ориентированную плоскость.

Ключевые слова: *практично-орієнтований державний екзамен, клінічна фармація.*

A.L. Sapaty

Methodology of Practical-Oriented State Exam on «Clinical Pharmacy»

Summary. This work highlights the main areas of practice-oriented state exam on «clinical pharmacy» for students of the Faculty of Pharmacy.

Methods of testing «clinical pharmacy» for graduates of the Faculty of Pharmacy of SHEE «Ivano-Frankivsk National Medical University» takes place in two stages - «bedside» and working with medical records, allowing to direct the examination process in practical oriented direction.

Keywords: *practical-oriented state exam, clinical pharmacy.*

Надійшла 13.05.2013 року.

УДК 378.147: 81

Семотюк О.В.

Особливості застосування мультимедійних технологій під час вивчення української мови як іноземної у вищих медичних навчальних закладах

Кафедра мовознавства (зав. каф. – проф. Р.Б. Голод) ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Резюме. У дослідженні розглянуто мультимедійні технології як один із новітніх засобів вивчення української мови як іноземної у вищих медичних навчальних закладах. Доведено ефективність їх використання у процесі вивчення мови у зв'язку із заміною ролі студента як пасивного користувача інформації на активного учасника, який бере участь у створенні та водночас засвоєнні матеріалу. Застосування мультимедійних технологій підтвердило здатність студентів-іноземців більш ґрунтовно засвоювати теоретичний матеріал, а також сприяло формуванню професійних навичок та становленню особистості майбутнього лікаря, якому буде легко інтегруватися в сучасному суспільстві. Представлено такі методи з використанням мультимедійних технологій як, метод рольової гри, метод сценарію, використання комп'ютера, мультимедійної дошки, користування електронною поштою. Визначено роль Інтернету у вивченні української мови як іноземної завдяки доступу до різних джерел інформації, які ілюструють певні теми та актуальні проблеми медицини.

Ключові слова: *мультимедійні технології, українська мова як іноземна, аудіотекст, Інтернет.*

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень.

На сучасному етапі розвитку України у зв'язку з її виходом на міжнародний рівень посилюється співпраця з іншими країнами, зокрема, і в сфері медичної освіти. Україна вже не перший рік делегує своїх фахівців до навчальних закладів та наукових центрів зарубіжжя, відповідно, простежується і зворотній зв'язок.

Викладання української мови як іноземної у медичних ВНЗ в останнє десятиліття стало одним із важливих напрямків в українській лінгвістиці. Зокрема, про зацікавлення у вивченні української мови як іноземної свідчить кількість студентів-іноземців в університетах та на підготовчих фа-

культетах ВНЗ України. На даний час в Україні навчається близько 50 тис. іноземних студентів у майже 230 навчальних закладах. Це на 20 тис. більше, порівняно з періодом здобуття Україною незалежності, що свідчить про підвищення іміджу країни.

Реалізація міжкультурних комунікацій в галузі медичної освіти вимагає нових методів навчання, нових форм роботи, нових підходів. Одним із цікавих новітніх засобів вивчення української мови як іноземної є використання мультимедійних технологій, які сприяють зацікавленості студентів, чим підвищують ефективність засвоєння мовного матеріалу.

Проблема застосування нових інформаційних технологій упродовж останнього десятиріччя досліджується в Україні досить широко. Так, в праці науковців досліджується роль та можливі функції мультимедійних технологій в навчальному процесі (Г.А. Балл, Т. Гергей, М.В. Глушков, А.П. Єршов, М.І. Жалдак); досліджуються зміни характеру спілкування «викладач – студент» (А.В. Брушлинський, Т.Б. Бабій, О.К. Тихомиров); вивчається теорія і практика діяльності зарубіжних вчених з проблеми мультимедіа (Е.О. Полат, В.В.Гнеденко, В.С. Гершунський).

Відповідно, **метою** нашого дослідження є розглянути мультимедійні технології як новітній засіб під час вивчення української мови як іноземної у медичних ВНЗ.

Матеріал і методи дослідження

Характер наукового дослідження зумовив використання таких методів: описового (для аналізу мультимедійних технологій), порівняльного (для встановлення диференціації старих і новітніх методів викладання) та функціонального (для виявлення позитивного ефекту сприйняття української мови студентами-іноземцями

за допомогою використання мультимедійних технологій). Їх комплексне застосування сприяє повному та різнобічному висвітленню аналізованого явища.

Результати дослідження та їх обговорення

У сучасній методиці, як зазначала В. А. Чернова, ще не розроблено єдиної класифікації методів, які б охопили традиційну та нетрадиційну форми викладання української мови як іноземної [1], проте можемо стверджувати, що використання мультимедіа допомагає у вивченні української мови як іноземної й приносить позитивні результати. Адже у добу смартфонів, безпроводного Інтернету та інших надсучасних технологій процес навчання може відбуватися фактично безперервно [4], й викладачі мови повинні використовувати ці переваги сучасної техніки.

Мультимедіа – це система комплексної взаємодії візуальних і аудіоефектів під управлінням інтерактивного програмного забезпечення з використанням сучасних технічних і програмних засобів, які об'єднують «текст, звук, графіку, фото, відео» [2] тощо в одному цифровому відтворенні.

У трикутнику «викладач – підручник – студент» з'явився новий посередник – мультимедіа, який, втім, не може замінити повністю підручник, але вносить новий суттєвий допоміжний елемент у вивчення української мови як іноземної. Студент з пасивного засвоювача інформації перетворюється на активного учасника процесу навчання, який сам же й бере участь у створенні й, зрозуміло, засвоєнні інформації, що дає можливість досягнути набагато кращого ефекту в кінцевому результаті. Ефективність навчання зумовлена наочністю інформації, яка стала можливою за допомогою використання комп'ютера та інших мультимедійних технологій, а це допомогло сформувати потрібні навички та засвоїти абстрактні поняття.

Серед методів з використанням мультимедійних технологій у процесі вивчення української мови як іноземної у медичних ВНЗ можна виокремити:

- метод рольової гри з використанням відеокамери. Рольова гра дозволяє подолати певні мовні бар'єри студентам-іноземцям та спонукає їх до активного використання діалогічного мовлення, сприяє налагодженню позитивних стосунків у групі. Рольова гра дозволяє студентам навчитися швидко приймати рішення та збагачувати свій словниковий запас, знаходити вихід з непередбачуваних ситуацій, користуючись при цьому лише багажем знань з української мови. Викладач виступає у ролі оператора та не коментує виконання завдання до тих пір, аж доки не закінчиться зйомка. Опісля викладач показує на комп'ютері чи проекторі виконане студентами завдання, і група з викладачем оцінюють виконане завдання й аналізують допущені помилки. У цьому випадку важливою умовою є досягнення групою певного мовного рівня, доказом чого є готовність групи до відеозйомки.

- метод сценарію, де викладач задає лише певні рамки якогось сценарію, а студенти з використанням комп'ютера, програми PowerPoint та Інтернету виконують певні завдання. Зокрема, студентам-іноземцям пропонується завдання «симптоми у картинках», де, наприклад, на одних картинках відображено у малюнках симптоми хвороби «Остеохондроз», «Ангіна» та ін., а на інших – їх описано словами. Викладач задає тему «Остеохондроз», «Ангіна» і завдання студентів полягає в тому, щоб підібрати відповідні слова з картинок до ілюстрацій симптомів. Відповідно, опис картинок, виконаний українською мовою, монтується в одну програму для презентації.

- використання комп'ютера у навчанні української мови як іноземної, наприклад:

- а) завдання з пробілами, коли студенти слухають і дивляться кліп музичного виконавця і заповнюють пропущені слова тексту пісні;

- б) студенти дивляться відеосюжет, наприклад, про методи лікування того чи іншого захворювання, обговорюють

їх, обґрунтовують українською мовою обраний метод;

- в) студенти дивляться короткометражний фільм спершу без субтитрів і записують те, що зрозуміли, або дають відповіді на тестові питання. Вдруге студенти дивляться фільм з українськими субтитрами і повторюють завдання.

Викладач порівнює й аналізує результати;

- г) виконання завдання із пошуку розташування міст та об'єктів на мапі Google Maps, що дозволяє поєднати практичне застосування побутової лексики та вміння користуватися сучасними мультимедійними засобами (наприклад, один студент дивиться на мапу та скеровує іншого від одного об'єкта до іншого: «ідіть прямо, поверніть праворуч, ліворуч...»), інший студент мандрує відповідно до команд вулицями міста у програмі Google Maps);

- г) викладач показує зображення, наприклад, внутрішніх органів людини на комп'ютері і студенти називають, що це; наступний крок – викладач демонструє те саме зображення з аудіосупроводом, тренуючи, таким чином, правильну вимову у студентів.

- мультимедійна дошка із попередньо розробленими завданнями дозволяє отримати відповіді на поставлені тестові питання та почути звукові файли. Її використання на заняттях з української мови як іноземної приносить набагато більший ефект, оскільки дозволяє студентів використовувати увесь спектр пізнавальних засобів для засвоєння інформації (аудіо-візуальний ряд інформації, письмо і т.д.).

- використання електронної пошти для перевірки виконання домашнього завдання (студент надсилає виконану вправу викладачеві за допомогою електронної пошти, а викладач виправляє помилки й робить помітки (або гіперпосилання), на які правила студентіві слід звернути увагу). За допомогою електронної пошти учасники (викладач та студент) можуть активно висловлювати свої думки та запитання.

Ефективне застосування мультимедійних засобів на заняттях з української мови як іноземної дозволяє підвищити ефективність методів навчання та засвоєння матеріалу студентами. Це також дозволяє формувати мовну компетенцію у студентів, розвивати техніку читання, правопис, розуміння аудіотексту, підбирати у певних випадках індивідуальний ритм роботи. Під час використання комп'ютера студенти опановують більший обсяг інформації, оскільки праця з мишкою та клавіатурою забирає значно менше часу, ніж записування інформації крейдою на дошці та переписування рукою в зошит.

Завдяки Інтернету викладач разом зі студентами може здійснювати пошук відповідних матеріалів, газетних, журнальних статей, які ілюструють певні теми та актуальні проблеми медицини. За допомогою Інтернету студенти отримують додаткову інформацію про Україну та українську мову, літературу й культуру, що дозволяє їм самостійно обирати джерела інформації та опрацьовувати їх, збагачуючи таким чином свій словниковий запас. Безпосередньо на комп'ютері опрацьовуємо медичний матеріал зі студентами, шукаємо пояснення незрозумілих слів в онлайн-словниках. Студент може використовувати ресурси бібліотек, які відкривають доступ до онлайн-книг українською мовою, що також збагачує багаж знань та полегшує шляхи пошуку необхідних матеріалів. Перешлетення в Інтернеті різних джерел інформації стимулює мультимедійний світ навчання та уможливає інтердисциплінарний підхід у вивченні української мови як іноземної.

Використання мультимедійних технологій у викладанні української мови як іноземної дозволяє іноземному студентіві вплинути на хід заняття та бачити рівень власного прогресу й мати змогу його оцінити. Студент не лише розвиває свої граматичні, лексичні здібності, а й практикує використання сучасних технологій та розвиває навички ефективного пошуку джерел необхідної інформації. Студент може надавати перевагу певному виду когнітивної діяльності над іншою,

наприклад, вибирати більше вправ з аудіотекстами, ніж з граматичними завданнями, важливо дати студентів таке право вибору [3] на засвоєння ним української мови як іноземної, оскільки кожній людині властиві індивідуальні особливості засвоєння інформації за допомогою тих чи інших органів сприйняття.

Висновки

Таким чином, широке впровадження мультимедійних технологій у медичну освіту дозволить іноземним студентам систематично отримувати необхідну інформацію, дасть змогу більш ґрунтовно засвоїти теоретичний матеріал, а також сприятиме формуванню професійних навичок та становленню особистості майбутнього лікаря, якому буде легко інтегруватися в сучасному суспільстві.

Перспективи подальших досліджень

У зв'язку з тим, що мультимедійні технології виступають одним з мотивуючих чинників у вивченні української мови як іноземної, і викладачеві важливо підтримувати зацікавлення студента-іноземця у процесі викладання української мови як іноземної, що є нелегким завданням, то у майбутньому планується детальніше дослідження методів використання мультимедійних технологій у процесі вивчення української мови як іноземної у медичних ВНЗ.

Література

1. Чернова А.В. Інноваційні підходи у викладанні української мови як іноземної / А.В. Чернова // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». Том 25 (64) № 1. Часть № 2. – 2011 – С. 318-322.
2. Черніченко Г.А., Шафран Л.Ю., Куниця Л. І. Застосування мультимедійних технологій у процесі навчання іноземним мовам / Г.А. Черніченко // Науковий вісник НУБіП України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія – Випуск 155 (1) – 2010 – <http://elibrary.nubip.edu.ua/7107/>
3. Learning a Second Language with Multimedia Materials / Research Center – Center for Implementing Technology in Education: Multimedia Technologies http://www.cited.org/index.aspx?page_id=146.
4. Golden Jaime. Development of Multimedia Tools to Teach a Second Language. / http://www.ehow.com/info_8010316_development-tool-teach-second-language.html.

УДК 378, 147+37.0442+371.322

Скробач Н.В., Вишиванюк В.Ю.

Методичні аспекти формування пізнавальних здібностей студентів

Кафедра внутрішньої медицини №1, клінічної імунології та алергології ім. академіка Є.М. Нейка (зав. каф. – проф. Р.І. Яцишин) Івано-Франківського національного медичного університету

Резюме. Проблема здібностей – одна з найактуальніших проблем виховання. Вона неподільна з проблемою діяльності людини, а отже, і з її активністю. Питання діагностики та формування пізнавальних здібностей дуже складні та суперечливі. У нашому дослідженні під пізнавальними здібностями ми розуміємо своєрідне і відносно стійке поєднання низки психологічних властивостей людини, що зумовлює можливість успішного виконання нею навчально-пізнавальної діяльності.

У структурі пізнавальних здібностей слід в першу чергу розглядати такі компоненти: сприйняття, мислення, пам'ять.

Ключові слова: пізнавальні здібності студентів, сприйняття, мислення, пам'ять.

Семотюк О.В.

Особенности применения мультимедийных технологий во время изучения украинского языка как иностранного в высших медицинских учебных заведениях

Резюме. В исследовании рассмотрены мультимедийные технологии как одно из новейших средств изучения украинского языка как иностранного в высших медицинских учебных заведениях. Доказана эффективность их использования в процессе изучения языка в связи с заменой роли студента как пассивного пользователя информации на активного участника, который участвует в создании и в то же время усвоении материала. Применение мультимедийных технологий подтвердило способность студентов-иностранцев более основательно усваивать теоретический материал, а также способствовало формированию профессиональных навыков и становлению личности будущего врача, которому будет легко интегрироваться в современном обществе. Представлены такие методы с использованием мультимедийных технологий как, метод ролевой игры, метод сценария, использования компьютера, мультимедийной доски, пользования электронной почтой. Определена роль Интернета в изучении украинского языка как иностранного благодаря доступу к разным источникам информации, которые иллюстрируют определенные темы и актуальные проблемы медицины.

Ключевые слова: мультимедийные технологии, украинский язык как иностранный, аудиотекст, Интернет.

O.V. Semotjuk

Features of Application of Multimedia Technologies During Studying Ukrainian as Foreign Language at Higher Medical Educational Establishments

Summary. This article deals with multimedia technologies as one of the newest facilities of study of Ukrainian as foreign language in higher medical educational establishments. Efficiency of their use is well-proven in the process of study of language in connection with replacement of role of student as a passive user of information on an active participant that participates in creation and at the same time mastering of material. Application of multimedia technologies confirmed ability of students-foreigners more thoroughly to master theoretical material, and also assisted forming of professional skills and becoming of personality of future doctor that will be easily integrated in modern society. Such methods are presented with the use of multimedia technologies as, method of role play, method of scenario, use of computer, multimedia board, using an e-mail. The role of the Internet is very important in studying Ukrainian as a foreign language due to access to the different information sources that illustrate certain themes and issues of in modern medicine.

Key words: multimedia technologies, Ukrainian as foreign, audio-text, Internet.

Надійшла 15.04.2013 року.

Проблема здібностей – одна з найактуальніших проблем виховання. Вона неподільна з проблемою діяльності людини, а отже, і з її активністю.

Питання діагностики та формування пізнавальних здібностей дуже складні та суперечливі. У нашому дослідженні під пізнавальними здібностями ми розуміємо своєрідне і відносно стійке поєднання низки психологічних властивостей людини, що зумовлює можливість успішного виконання нею навчально-пізнавальної діяльності. Щоб окреслити ефективні напрями розвитку пізнавальних здібностей студентів, варто зупинитися на їх структурі.